

Pabostudenten voor de klas

Een beknopte verkenning naar
pabostudenten met een baan in
het primair onderwijs

Arbeidsmarktplatform PO. Van en voor werkgevers en werknemers

Pabostudenten voor de klas

Een beknopte verkenning naar pabostudenten met een baan in het primair onderwijs

Julia Marthaler, Hannah de Rooij, Nynke van Miltenburg (CAOP)
Merel Bakker, Herman Jonker (DUO)

November 2025

© Arbeidsmarktplatform PO

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, cd, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Samenvatting

Aanleiding, onderzoeksvragen en methoden

Steeds meer pabostudenten werken naast hun studie in het po. Velen van hen staan volgens onderzoek zelfstandig voor de klas. Aan de ene kant kunnen de studenten daardoor al relevante praktijkervaring opdoen. Aan de andere kant kan werken in het po ervoor zorgen dat studenten minder tijd hebben om lessen te volgen en thuis te studeren, waardoor hun studie vertraging op kan lopen. Doel van de huidige notitie is om een beter beeld te krijgen van de omvang van het aantal pabostudenten die in het po werken. Ook willen we verkennen wie deze studenten zijn en welke ervaringen de studenten zelf en betrokkenen uit de schoolorganisatie hebben met de combinatie van studie en een baan in het po. We beantwoorden de volgende onderzoeksvragen:

1. Hoeveel studenten aan de po-lerarenopleidingen hebben een aanstelling in het po, terwijl ze nog niet hun pabodiploma bezitten? Welke kenmerken hebben deze studenten?
2. Doen pabostudenten met een aanstelling in het po langer over hun studie dan pabostudenten zonder aanstelling?
3. Voor welke werkzaamheden worden pabostudenten met een aanstelling in het po ingezet op scholen?
4. Wat vraagt succesvolle inzet van pabostudenten met een aanstelling in het po van schoolleiders, collega's en van de student zelf?

We richten ons uitsluitend op pabostudenten die nog niet eerder in het onderwijs hebben gewerkt en die tijdens hun voltijd of deeltijd pabo-opleiding in de functiegroep OP, OOP of OBP werkzaam zijn. LIO-stages, duale studenten, zij-instromers in beroep en OOP'ers die doorgroeien naar leraar zijn dus geen onderdeel van de verkenning. Om de onderzoeksvragen te beantwoorden, hebben we de onderwijspersoneel bestanden van DUO en het DUO ééncijferbestand geanalyseerd. Daarnaast hebben we interviews gehouden met vier pabostudenten die in het po werken, een schoolleider, een schoolopleider en een coach. Vanwege het zeer beperkte aantal interviews moeten de resultaten als indicatief worden beschouwd.

Hoeveel pabostudenten werken in het po? Wat zijn hun kenmerken?

Het aantal pabostudenten met een baan in het po is sinds 2016 meer dan verviervoudigd, zo blijkt uit de analyse van de DUO-data. In 2023 werkte een op de vijf pabostudenten in het po. De pabostudenten met een baan in het po werken gemiddeld ongeveer drie dagen per week en de meerderheid heeft een tijdelijk contract. Het aandeel met een vast contract stijgt wel, van 15% in 2016 naar 27% in 2023. In Almere, Den Haag, Haaglanden, Utrecht-Midden, Rijnmond bestaat minstens 4% van het personeelsbestand uit pabostudenten. Er is een groot verschil tussen voltijd- en

deeltijdstudenten: meer dan de helft van de deeltijdstudenten werkt in het po, tegenover een op de tien voltijdstudenten. Ook zijn studenten uit latere leerjaren vaker werkzaam in het po, met name studenten die al vijf jaar of langer de opleiding volgen. Van de studenten met een baan in het po heeft 82% een aanstelling als onderwijsondersteunend personeel (OOP), hoewel het aandeel met een aanstelling als leraar sinds 2016 is verdubbeld. In 2023 heeft 14% een aanstelling als leraar tegenover 7% in 2016. De overige pabostudenten (4%) hebben een aanstelling in de functiecategorie organisatie- en beheerpersoneel (OBP). We weten uit eerder onderzoek dat ook degenen met een aanstelling als OOP/OBP'er vaak zelfstandig lesgeven.

Doen pabostudenten die werken in het po langer over hun studie dan pabostudenten zonder aanstelling als leraar?

Op basis van de data is deze vraag niet te beantwoorden. Wel weten we uit eerder onderzoek dat Rotterdamse studenten aan lerarenopleidingen meer studiepunten behalen als ze naast hun studie op een school werken. De vier geïnterviewde studenten vinden het werk in het po motiverend, de praktijkervaring helpt hen bij de studie. Wel ervaren ze de combinatie van werk, studie en privé als zwaar. De schoolleider, schoolopleider en coach waarschuwen dat de studenten goed begeleid en niet overbelast moeten worden.

Voor welke werkzaamheden worden pabostudenten ingezet op scholen?

De vier pabostudenten die we interviewden, hebben een breed takenpakket dat overeenkomt met de taken van een leraar. Zo voeren de geïnterviewde pabostudenten bijvoorbeeld oudergesprekken, samen met een bevoegde collega. Daarnaast voeren de studenten ondersteunende taken uit, zoals het begeleiden van groepjes leerlingen. De studenten werken altijd onder de verantwoordelijkheid van een bevoegde leraar.

Wat vraagt succesvolle inzet van pabostudenten als medewerker in het po?

Succesvolle inzet vraagt volgens de geïnterviewden:

- Van collega's: uitleg, begeleiding en onderdeel uitmaken van het team
- Van leidinggevendenden: begrip, betrokkenheid en uitgesproken vertrouwen
- Van de studenten zelf: motivatie, prioriteren en een actieve houding

Conclusie

Pabostudenten met een baan in het po zijn overwegend al ouder, studeren in deeltijd, zitten in een later studiejaar en hebben vaker al een diploma dan pabostudenten zonder baan in het po. In deze zin lijkt er weinig sprake van 'groenpluk'. Toch zijn er ook minder ervaren studenten die al in het po werken. Een op de tien voltijdsstudenten werkt bijvoorbeeld in het po, en 15% van de tweedejaars. Het is opvallend dat het grootste deel een OOP-aanstelling heeft, terwijl de studenten deels werkzaamheden uitvoeren die bij het takenpakket van een leraar horen. Uit de zeven interviews en een eerder onderzoek komen eerste aanwijzingen naar voren dat het werk in het po een waardevolle ervaring kan zijn en studenten motiveert voor hun studie. Mits er niet teveel van de student gevraagd wordt, de student goed wordt begeleid en de schoolorganisatie er rekening mee houdt dat de student naast het werk ook ruimte moet hebben voor studie en privéleven. Mogelijk liggen hier dus kansen voor pabostudenten om werkervaring op te doen en voor schoolorganisaties om nieuw talent te benutten. Verder onderzoek, wellicht vanuit de pabo's, kan meer inzicht geven in de kansen

en eventuele risico's van de inzet van pabostudenten in het po. Ook zou onderzoek uit kunnen wijzen hoe pabo's de werkende studenten kunnen ondersteunen en hen eventueel maatwerk kunnen bieden.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
1. Inleiding	6
Aanleiding	6
Eerder onderzoek: steeds meer pabostudenten hebben een baan in het po	7
Methode	7
Analyse DUO-data	7
Interviews	8
Leeswijzer	8
2. Resultaten	9
2.1 Kenmerken van werkende pabostudenten	9
2.2 De banen van werkende pabostudenten	14
2.2 Het effect van werken op de pabostudie	17
2.3 De werkzaamheden van pabostudenten	18
2.4 Voorwaarden voor succesvolle inzet	19
Bijlage	21

1. Inleiding

Aanleiding

Steeds vaker zijn er signalen dat pabostudenten al tijdens hun opleiding een (bij)baan hebben in het primair onderwijs (po).¹ Naast hun studie staan ze vaak voor de klas op een po-school.² Pabostudenten mogen zelfstandig lesgeven als ze in hun opleiding aan bepaalde voorwaarden voldoen die in een 'mijlpalenregeling' zijn vastgelegd (zie kader). Zonder zo'n regeling mogen pabostudenten alleen voor de klas staan onder de verantwoordelijkheid van een leraar.

De Mijlpalenregeling

De mijlpalenregeling is een traject waarmee een pabostudent met een vooraf afgeronde hbo of universitaire opleiding eerder voor de klas kan staan. De pabostudent moet wel bepaalde mijlpalen hebben behaald; de opleidingsonderdelen en stage die de beroepstakenbekwaamheid van de student aantonen, en een voldoende voor de rekentoets wiscat-pabo. Er wordt een scholings- en begeleidingsovereenkomst gesloten tussen het schoolbestuur, de student en de lerarenopleiding van maximaal twee jaar. Een pabo-opleiding mag zelf kiezen of zij dit traject aan hun pabostudenten aanbieden.³

De inzet van studenten zorgt voor extra capaciteit in een tijd van aanhoudende lerarentekorten.⁴ Voor de student kan een baan in het po voor- en nadelen hebben. De studenten kunnen door in het po te werken al relevante praktijkervaring opdoen, wat hun studieresultaten misschien verbetert.⁵ Aan de andere kant kan werken in het po betekenen dat studenten minder tijd hebben om lessen te bezoeken en thuis te studeren, waardoor hun studie vertraging op kan lopen.⁶

Doel van de huidige notitie is om een beter beeld te krijgen van hoeveel pabostudenten in het po werken. Ook verkennen we wie deze studenten zijn en welke ervaringen de werkende studenten en betrokkenen op school hebben met de combinatie van studie en een baan in het po.

¹ OCW (2024). *Trendrapportage arbeidsmarkt leraren po, vo en mbo 2024*.

² Vlasblom, Den Uijl en Vrielink (2024). *Loopbaanmonitor onderwijs 2024*. Tilburg/Nijmegen: Centerdata en MOOZ.

³ <https://www.poraad.nl/arbeidszaken/opleiden-professionaliseren/studenten-versneld-voor-de-klas-de-vragen-en-antwoorden>

⁴ Adriaens, Elshout en Elshout (2024). *Personeelstekorten primair onderwijs*. Tilburg: Centerdata.

⁵ Dekker, Chong, Schippers en Van Schooten (2021). *The Right Job Pays; Effects of Work on the Study Progress of Pre-service Teachers*. SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3848452>.

⁶ Ibid.

We komen tot de volgende onderzoeksvragen:

1. Hoeveel studenten aan de po-lerarenopleidingen hebben een aanstelling in het po, terwijl ze nog niet hun pabodiploma bezitten? Welke kenmerken hebben deze studenten?
2. Doen pabostudenten met een aanstelling in het po langer over hun studie dan pabostudenten zonder aanstelling?
3. Voor welke werkzaamheden worden pabostudenten met een aanstelling in het po ingezet op scholen?
4. Wat vraagt succesvolle inzet van pabostudenten met een aanstelling in het po van schoolleiders, collega's en van de student zelf?

Eerder onderzoek: steeds meer pabostudenten hebben een baan in het po

Eerder onderzoek toont aan dat een groot deel van de pabostudenten in het po werkt, maar deze onderzoeken kijken naar andere groepen dan de huidige notitie. Uit analyse van DUO-data⁷ blijkt dat het aantal pabostudenten met een baan in het po in de periode 2015-2023 verviervoudigd is. In 2015 lag het op 4%, en de laatste jaren ligt het rond de 25%. Het gaat hier om alle functies, ook LIO-stages. In een vragenlijstonderzoek⁸ geeft 47% van de pas afgestudeerde pabostudenten aan op enig moment tijdens hun pabo-opleiding in het onderwijs te hebben gewerkt, waarvan 92% in het po. Hierbij worden LIO-stages niet meegerekend. De eerdere onderzoeken maken echter geen onderscheid tussen mensen die starten met een pabo-opleiding en tijdens hun studie in het po gaan werken, en mensen die in het po werken (bijvoorbeeld als onderwijsassistent) en naast hun werk starten met een pabo-opleiding. Ook studeert een klein deel van de pabostudenten duaal.⁹ In 2020 ging het om 227 studenten (3,3% van het totaal), in 2024 om 91 duale studenten (1,6%).

Een deel van de werkende pabostudenten had al een baan in het onderwijs voordat ze met de pabo begonnen.¹⁰ Dit is een andere groep dan de pabostudenten die tijdens hun studie in het po gaan werken. De groep die al is gestart met een baan in het po voor aanvang van de pabo, is waarschijnlijk ouder en heeft al meer werkervaring in het po. Bovendien is de route van OOP'er naar leraar al uitgebreider onderzocht.¹¹ In de huidige verkenning zoomen we daarom in op studenten die starten met de pabo en in datzelfde jaar of in een van de volgende studiejaar in het po gaan werken. In het vervolg van deze verkenning bedoelen we deze groep als we het hebben over 'werkende pabostudenten'.

Methode

Analyse DUO-data

Om de groep werkende pabostudenten in beeld te krijgen, analyseren we DUO-data uit de periode 2016-2023. In het DUO ééncijferbestand ho zijn alle pabostudenten met een inschrijving op

⁷ OCW (2024). *Trendrapportage arbeidsmarkt leraren po, vo en mbo 2024*.

⁸ Vlasblom, Den Uijl en Vrielink (2024). *Loopbaanmonitor onderwijs 2024*. Tilburg/Nijmegen: Centerdata en MOOZ.

⁹ Cornel, S., Mienis, E., Van Miltenburg, N. (2025). *Arbeidsmarktanalyse po*. Den Haag: Arbeidsmarktplatform PO.

¹⁰ OCW (2024). *Trendrapportage arbeidsmarkt leraren po, vo en mbo 2024*.

¹¹ Zij bijvoorbeeld: Van Miltenburg, Van Zijtveld, Wisse en Van den Berg (2023). *De inzet en loopbaanpaden van onderwijsassistenten en leraren OOP/OBP'ers*. Den Haag: Arbeidsmarktplatform PO.

peildatum 1 oktober geselecteerd. Zij-instromers in beroep staan niet ingeschreven als student en vallen dus buiten deze groep. Vervolgens zijn er op deze groep pabostudenten een aantal selectiecriteria toegepast. De geanalyseerde groep bestaat uit alle pabostudenten van bekostigde opleidingen die nog geen (basisonderwijs, eerste- of tweedegraads) lesbevoegdheid hebben, niet in het po werkten voordat ze met de pabo startten, in voltijd of deeltijd studeren (dus niet duaal) en geboren zijn na 1 januari 1970. Binnen deze groep onderscheiden we studenten die een aanstelling in het po hebben als leraar (onderwijsgevend personeel, OP) of OOP/OBP'er (onderwijsondersteunend personeel (OOP) of organisatie- en beheerpersoneel (OBP)) en degenen die dat niet hebben op peildatum 1 oktober. In de bijlage staat meer informatie over de groep studenten.

Interviews

We bekijken de resultaten van de DUO-analyse met een aantal interviews. Merk op dat het aantal interviews zeer beperkt is. De interviewresultaten bieden exploratieve, kwalitatieve inzichten die de DUO-data aanvullen en in vervolgonderzoek eventueel verder kunnen worden uitgediept. De interviews beogen niet een representatief beeld te schetsen.

We hebben vier pabostudenten gesproken met een baan in het po en drie directbetrokkenen: een basisschoolcoach, schoolopleider en een schoolleider. De werving van de respondenten is verlopen via communicatiekanalen en het netwerk van het Arbeidsmarktplatform PO, via studieverenigingen, door schoolorganisaties direct te benaderen en door respondenten te vragen of ze nog andere respondenten konden aandragen. Er is gedurende een jaar op meerdere momenten geworven. Desondanks is het niet gelukt om meer respondenten bereid te vinden.

De studenten studeren in deeltijd en werken daarnaast een aantal uur per week. De geïnterviewde studenten hebben verschillende functies: als leraarondersteuner, leraar of een combinatie van de twee. De schoolleider en twee van de studenten werken bij dezelfde schoolorganisatie. De andere respondenten werken op verschillende schoolorganisaties. De interviews duurden 45 minuten tot een uur.

Leeswijzer

Het volgende hoofdstuk bevat de resultaten van de verkenning. De bijlage bevat informatie over de selectiecriteria voor de analyses en alle resultaten in tabelvorm.

2. Resultaten

In dit hoofdstuk presenteren we de resultaten van de data-analyse en gesprekken. We beginnen met de baan- en persoonskenmerken van de studenten met een baan in het po. Daarna gaan we in op de ervaringen van de geïnterviewden.

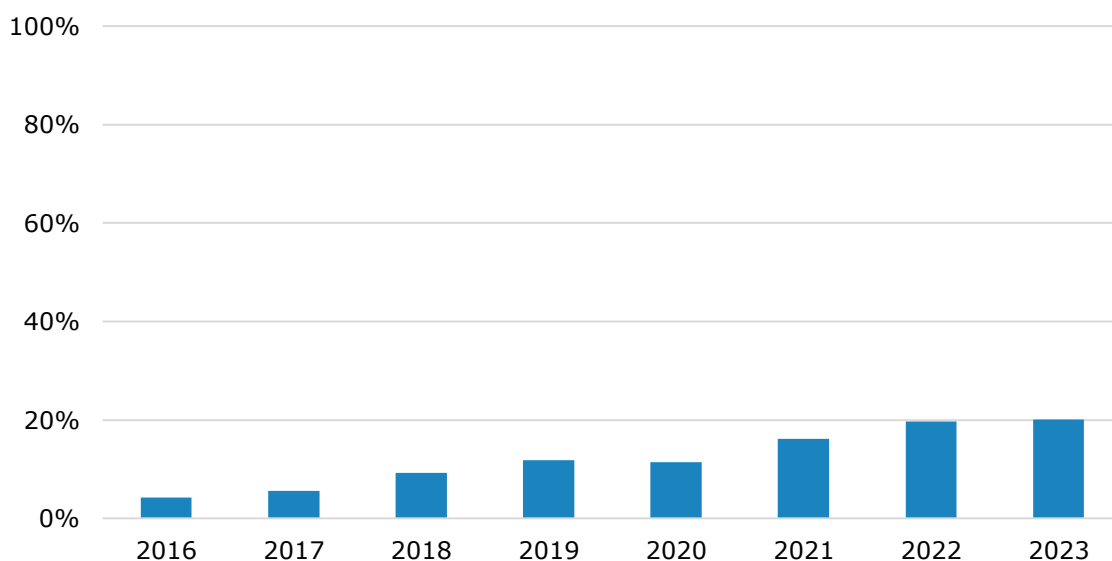
2.1 Kenmerken van werkende pabostudenten

Als eerste gaan we in op het aantal pabostudenten dat in het po werkt en hun demografische kenmerken.

Aantal werkende pabostudenten sinds 2016 vervijfvoudigd

Het aantal pabostudenten dat als leraar of OOP/OBP'er werkt is in de afgelopen jaren meer dan vervijfvoudigd. Figuur 1 toont het percentage van het totaal aantal pabostudenten dat werkzaam is in het po. In 2016 werkten er 860 pabostudenten in het po; 4% van het totaal aantal studenten. In 2023 werkten er bijna 4.700 pabostudenten in het po. Dat is 20% van het totaal aantal studenten. Dit betekent dat een op de vijf pabostudenten momenteel een baan heeft in het po als leraar of OOP/OBP'er.

Figuur 1 Aandeel pabostudenten met een aanstelling als leraar of OOP/OBP'er

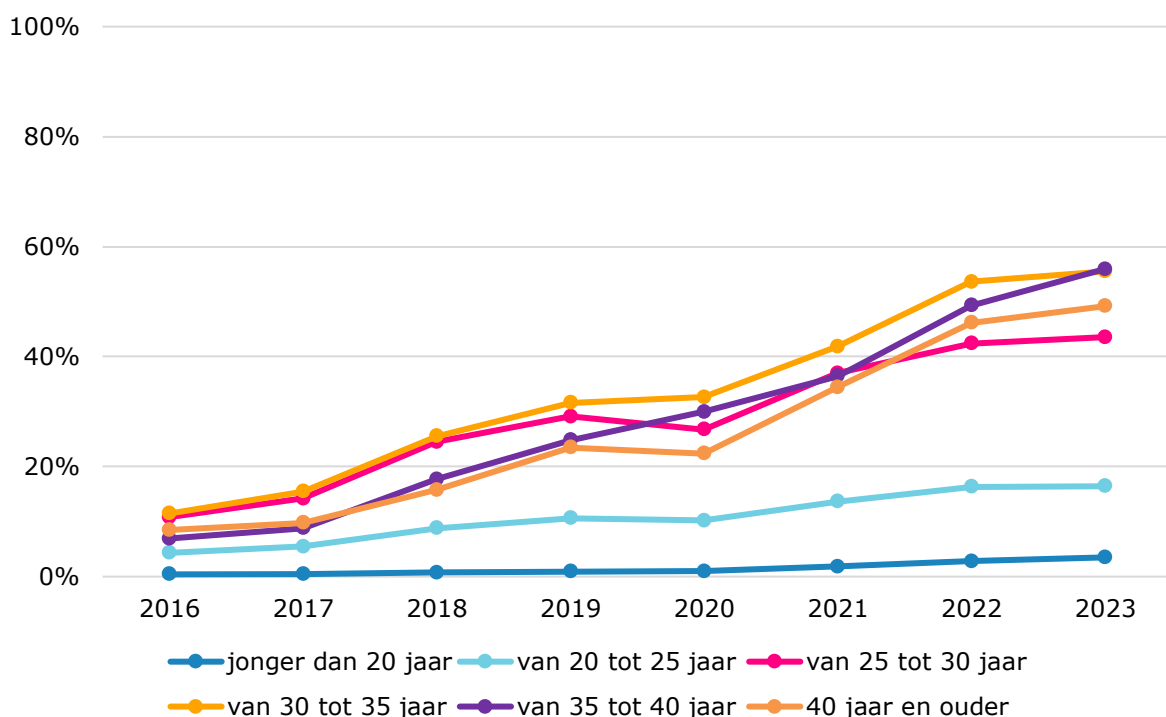

Bron: DUO

Geen verschil tussen mannen en vrouwen, oudere studenten vaker werkzaam in het po

In de periode 2016-2023 werken mannelijke studenten even vaak in het po als vrouwelijke studenten. Ter illustratie: in 2023 werkte 20,1% van de mannelijke en 20% van de vrouwelijke studenten bij een schoolorganisatie. Wel zien we verschil in leeftijd: oudere studenten zijn relatief vaker werkzaam in het po dan jongere studenten. Figuur 2 toont het aandeel van de pabostudenten dat in het po werkt naar leeftijdscategorie. In 2016 waren de leeftijdsverschillen nog klein. Sindsdien zijn met name de oudere studenten steeds vaker in het po gaan werken. In 2023 werkt 3% van de pabostudenten jonger dan 20 jaar in het po, tegenover 56% van de studenten tussen de 35 en 40 jaar.

Figuur 2 Aandeel pabostudenten werkzaam in het po per leeftijdscategorie

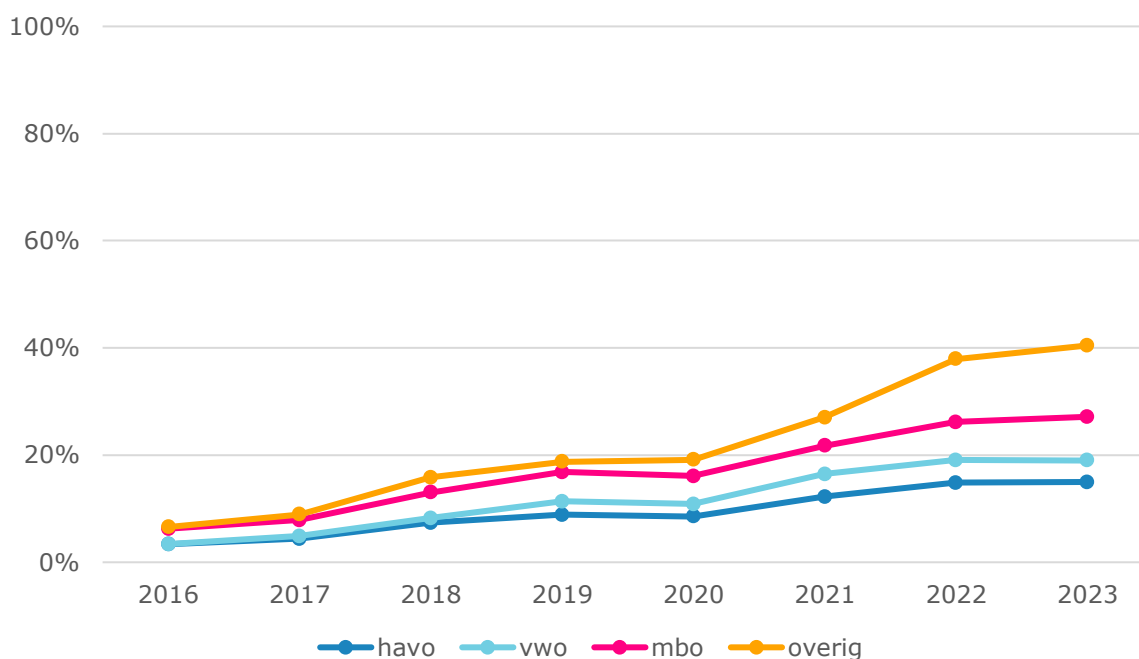
Bron: DUO

Studenten met een mbo-vooropleiding vaker werkzaam in het po

Figuur 3 toont het aandeel pabostudenten werkzaam in het po, uitgesplitst naar de hoogst afgeronde vooropleiding. Onder de categorie 'overig' vallen bijvoorbeeld studenten die al een opleiding in het hoger onderwijs hebben afgerond, studenten met buitenlandse diploma's of studenten van wie de vooropleiding onbekend is. Een (onbekend) deel van deze studenten kan dus in aanmerking komen voor een mijlpalenregeling.¹² Studenten met een mbo-diploma werken vaker naast hun pabostudie in het po dan studenten met een havo- of vwo-diploma. In 2023 werkte 27% van de mbo-doorstromers in het po, tegenover 19% van de vwo'ers en 15% van de havisten.

¹² <https://www.poraad.nl/arbeidszaken/opleiden-professionaliseren/studenten-versneld-voor-de-klas-de-vragen-en-antwoorden>

Figuur 3 Aandeel pabostudenten werkzaam in het po per vooropleidingsniveau

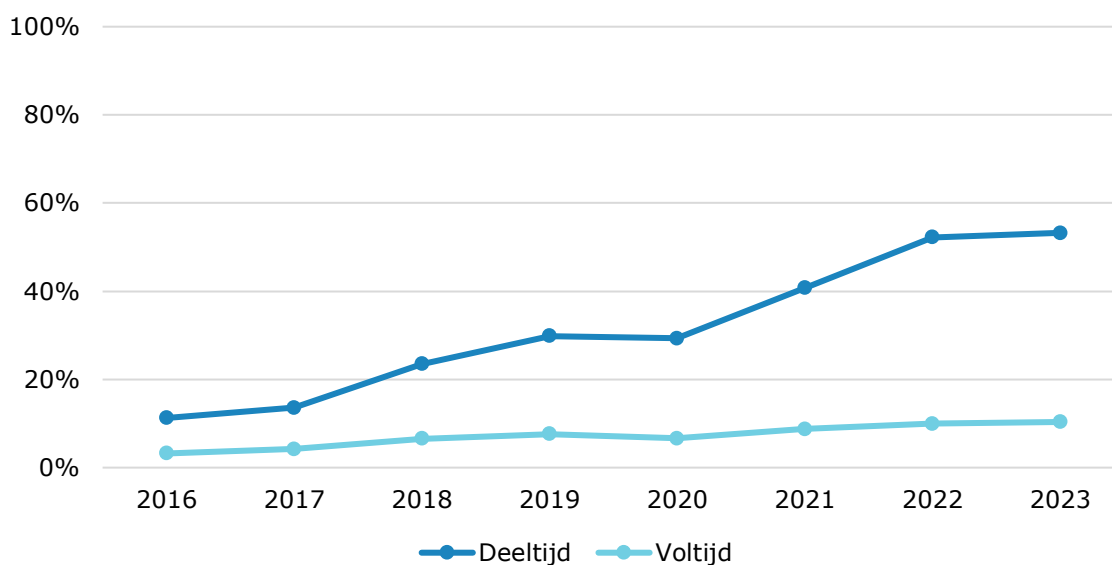
Bron: DUO

Deeltijdstudenten en studenten in latere studiejaar vaker werkzaam in het po

De groei in het aantal pabostudenten met een baan in het po zit met name in de deeltijdstudenten (Figuur 4). Dit patroon komt overeen met bevindingen uit eerder onderzoek.¹³ Zowel in absolute aantallen als relatief, werken deeltijdstudenten steeds vaker in het po, terwijl de stijging onder voltijdstudenten minder is. In 2023 werken er ruim 1.900 voltijdstudenten in het po (10% van het totaal aantal voltijdstudenten) tegenover bijna 2.900 deeltijdstudenten (53% van het totaal).

¹³ Vlasblom, Den Uijl en Vrielink (2024). *Loopbaanmonitor onderwijs 2024*. Tilburg/Nijmegen: Centerdata en MOOZ; OCW (2024). *Trendrapportage arbeidsmarkt leraren po, vo en mbo 2024*.

Figuur 4 Aandeel pabostudenten werkzaam in het po per opleidingsvorm

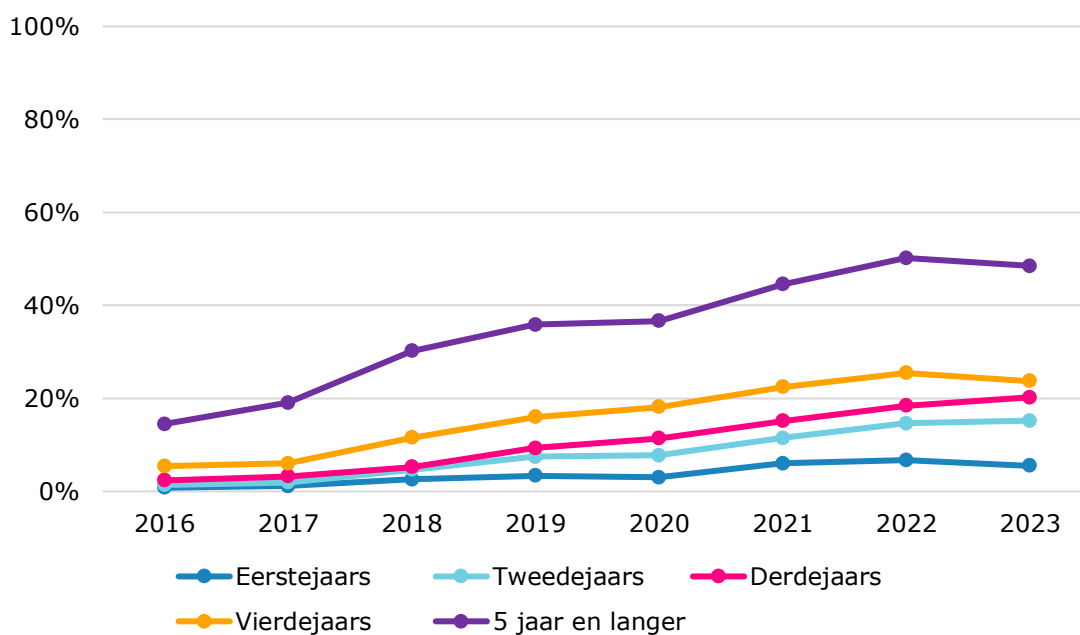

Bron: DUO

Het aandeel werkende pabostudenten ligt het hoogst onder studenten die zich op dit moment in hun vijfde of een later studiejaar bevinden (Figuur 5).¹⁴ Van deze groep is in 2023 bijna de helft (48%) werkzaam in het po. Het aandeel werkende studenten groeit voor alle studiejaars, maar er werken nog steeds relatief weinig eerstejaars (6%).

¹⁴ Merk op dat een pabo-opleiding vier jaar duurt. Vanaf het vijfde studiejaar hebben de studenten dus studievertraging opgelopen.

Figuur 5 Aandeel pabostudenten werkzaam in het po per studiejaar

Bron: DUO

Werkende studenten vooral in Almere en Den Haag

De regio's Almere en Den Haag staan in de periode 2016-2023 steeds in de top vijf regio's met het grootste aandeel pabostudenten. Waar in Almere in 2016 1% van de totale personeelsomvang bestond uit pabostudenten, was dit in 2023 gestegen naar 4,6%. In Den Haag is het percentage van 1,4% gestegen naar 4%. In 2023 bestond ook in Haaglanden, Utrecht-Midden en Rijnmond 4% van de personeelsomvang uit pabostudenten.

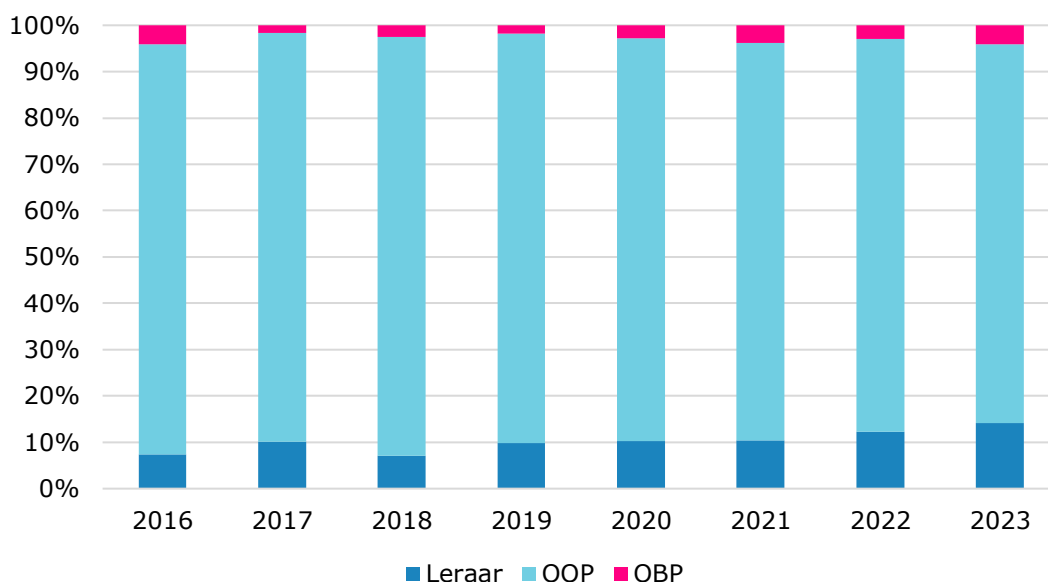
2.2 De banen van werkende pabostudenten

In deze paragraaf bekijken we de baankenmerken van werkende pabostudenten.

Grootste deel pabostudenten met baan in po heeft aanstelling als OOP'er

Figuur 6 toont de functiegroepen waarin pabostudenten werken. De ondersteunende functies zijn ingedeeld in onderwijsondersteunend personeel (OOP) en organisatie- en beheerpersoneel (OBP). Onder de functiegroep OOP vallen onderwijsassistenten en lerarenondersteuners. OBP'ers zijn bijvoorbeeld beleidsmedewerker, HRM'er, facilitair beheerder, conciërge, administratief medewerker en ICT'er. Van de pabostudenten die werkzaam zijn in het po heeft 82% een aanstelling als OOP'er in 2023. Wel is het aandeel OOP'ers de afgelopen jaren gedaald, terwijl steeds meer studenten een aanstelling hebben als leraar. In 2016 had 7% van de pabostudenten een aanstelling als leraar, in 2023 is dit verdubbeld naar 14%. Een klein deel van de pabostudenten (4%) heeft een aanstelling als OBP'er.

Figuur 6 Aandeel pabostudenten werkzaam in het po per functiecategorie

Bron: DUO

Eerder onderzoek: pabostudenten vaak voor de klas, ongeacht functiecategorie

Dat pabostudenten vaak een aanstelling als OOP'er hebben betekent niet automatisch dat ze ondersteunende taken uitvoeren, zo blijkt uit eerder onderzoek.¹⁵ Van de oud-pabostudenten die zeggen tijdens hun studie als leraar te hebben gewerkt, zegt 99% zelfstandig voor de klas te hebben gestaan. Van degenen die zeggen een aanstelling als onderwijsassistent te hebben gehad, zegt 90% dat ze zelfstandig voor de klas stonden. Opvallend is dat de groep die in dit onderzoek zegt als leraar te hebben gewerkt, ongeveer even groot is als de groep die zegt als onderwijsassistent te hebben gewerkt. Dit suggereert dat het takenpakket van de studenten vaak niet overeenkomt met hun officiële aanstelling, of dat studenten zelf niet weten op welke functie ze officieel zijn aangesteld.

De functiecategorie verschilt naar vooropleiding. Mbo-doorstromers hebben het vaakst een aanstelling als OOP/OBP'er. In 2023 had 91% van hen een aanstelling als OOP/OBP'er en 9% als leraar. Het kan zijn dat een deel van de mbo-doorstromers gediplomeerd onderwijsassistent is en daarom ook als onderwijsassistent werkt naast hun pabostudie. Vwo'ers hebben het vaakst een aanstelling als leraar (24% leraar, 76% OOP/OBP'er in 2023). Pabostudenten met een havo-diploma zitten ertussenin: 16% had in 2023 een aanstelling als leraar, 84% als OOP/OBP'er.

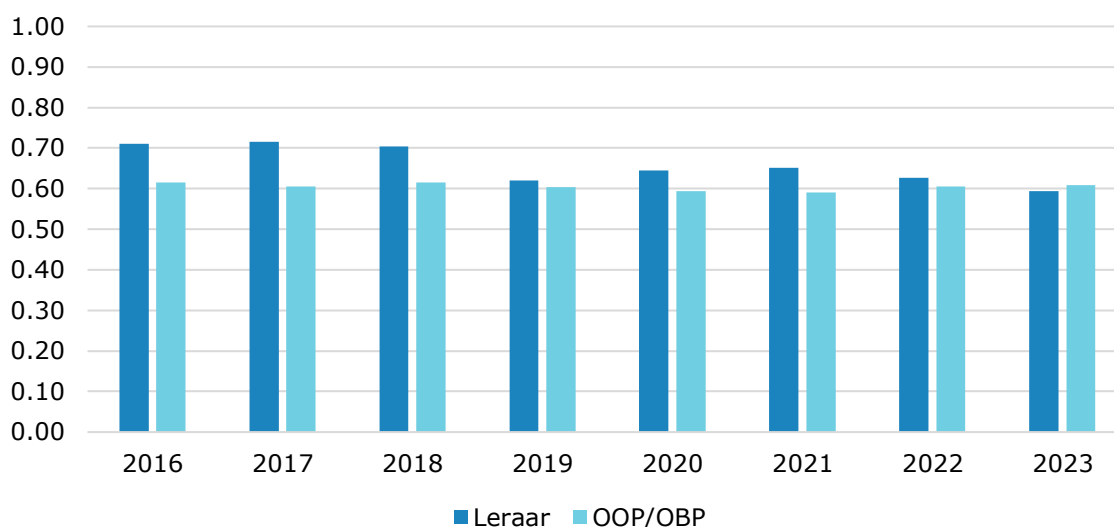
We zien geen eenduidige trend in de functie van voltijd- en deeltijdstudenten. In 2023 had 15% van de voltijdstudenten met een baan in het po een aanstelling als leraar, tegenover 14% van de deeltijdstudenten. Ook zien we niet dat de verdeling over de functiecategorieën verandert in hogere studiejaar.

Pabostudenten werken ongeveer drie dagen per week in het po, vaak met een tijdelijk contract

Pabostudenten die in het po werken, hebben gemiddeld een aanstelling van ongeveer drie dagen per week (0,6 fte). Opvallend is dat de aanstellingsomvang van studenten met een aanstelling als OOP/OBP'er de afgelopen jaren ongeveer hetzelfde is gebleven, terwijl de aanstellingsomvang van studenten met een aanstelling als leraar is gedaald, van 0,71 fte in 2016 naar 0,59 fte in 2023 (Figuur 7). Daarbij moet wel benoemd worden dat in 2016 nog relatief weinig pabostudenten als leraar werkten (64 studenten in 2016, in de jaren erna meer dan 100).

¹⁵ Vlasblom, Den Uijl en Vrielink (2024). *Loopbaanmonitor onderwijs 2024*. Tilburg/Nijmegen: Centerdata en MOOZ.

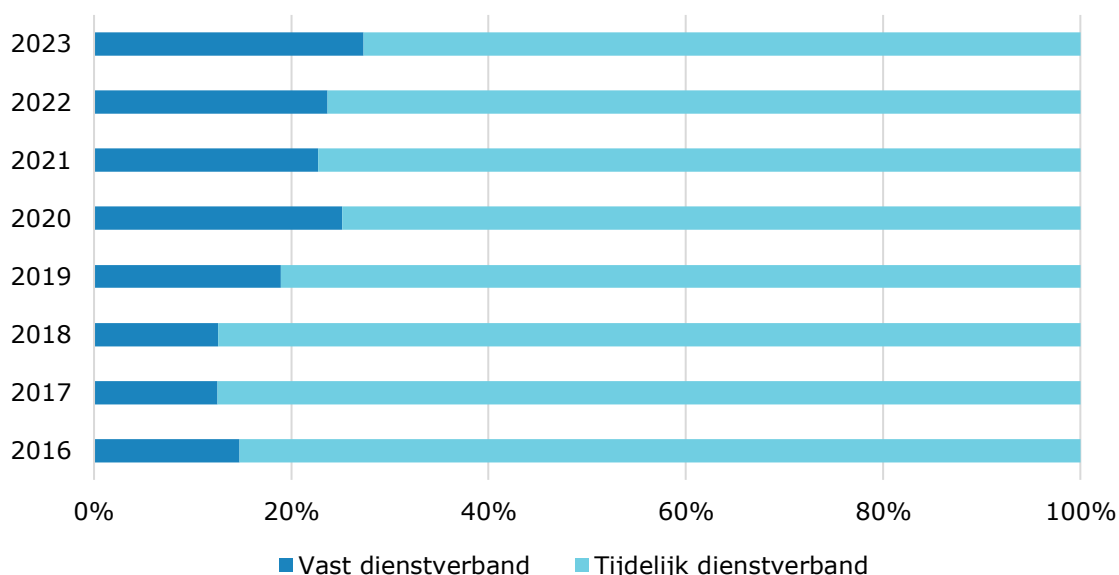
Figuur 7 Gemiddelde aanstellingsomvang van pabostudenten met een baan in het po

Bron: DUO

De meerderheid van de pabostudenten met een baan bij een schoolorganisatie heeft een tijdelijk contract (Figuur 8). Wel steeg het aandeel vaste contracten onder de studenten: van 15% in 2016 naar 27% in 2023.

Figuur 8 Aandeel pabostudenten werkzaam in po per type dienstverband

Bron: DUO

Ervaringen van werkende pabostudenten: balans zoeken tussen studeren en werken

In de interviews is aan de vier pabostudenten gevraagd hoe zij de combinatie van studeren en werken in het po ervaren. Hieruit komen de volgende punten naar voren:

- De studenten ervaren de combinatie van werken in het po en studeren als zwaar, maar waardevol.

- Studenten vinden het fijn dat ze niet meer hoeven te solliciteren als ze al tijdens hun stage een contract aangeboden krijgen op hun stageschool.
- Bij een stage verdienen je vaak geen of minder geld en is het nodig om daarnaast nog een bijbaan te hebben voor inkomen. Geld verdienen in het po tijdens de studie motiveert en disciplineert.

De schoolleider, schoolopleider en coach vinden het een goed idee dat pabostudenten al in het po kunnen werken. Ze bieden pabostudenten een aanstelling aan om hen aan de school te binden en daar invloed uit te oefenen op hun professionele ontwikkeling. Voor de school is het ideaal als de studenten 's avonds een (deeltijd)opleiding volgen, waardoor ze overdag kunnen werken en 's avonds studeren. Wel zien de drie geïnterviewden dat pabostudenten de combinatie van leren, werken en privéleven als zwaar ervaren.

De vier studenten noemen de volgende voorwaarden om werken in het po tot een succes te maken:

- Later in de studie gaan werken en het liefst pas in het vierde studiejaar: dit is om eerdere stages niet te verhinderen en omdat de student in het vierde jaar al meer ervaring voor de klas heeft.
- Goede begeleiding: iemand die de pabostudent goed op weg helpt en erop let dat de student niet overvraagd wordt.
- Financieel passende vergoeding, zodat de student niet nog een baan erbij hoeft te nemen.

De voorwaarden die de schoolleider, schoolopleider en coach opnoemen om de aanstelling tot een succes te maken, zijn: goede begeleiding, gedeelde verantwoordelijkheid voor werktaken, een goede uitleg over de werkwijze van de school, een passend salaris, een stabiele school als basis en tot slot de voorwaarde om de student vanaf dag één te behandelen als collega voor de lange termijn. Op de school van een van de geïnterviewden krijgt elke pabostudent bijvoorbeeld een mentor en een begeleider. Deze rollen worden vervuld door collega's. Soms is er ook een externe coach voor de pabostudent. De geïnterviewde vertelt dat de focus ligt op gedoseerd groeien: een groei die past bij het ontwikkelingsniveau van de student.

2.2 Het effect van werken op de pabostudie

In deze paragraaf bespreken we wat uit de interviews naar voren komt over het effect van werken in het po op de pabostudie.

Geen landelijke data over effect van werken in het po op studievoortgang

In paragraaf 2.1 zagen we dat studenten in latere leerjaren vaker in het po werken dan studenten in eerdere leerjaren. Met name vanaf het vijfde jaar werkt een groot deel van de studenten. We weten echter niet of dit komt doordat studenten in latere jaren vaker in het po gaan werken, of doordat studenten die in het po werken langer over hun studie doen. Ook uit eerder onderzoek komen geen landelijk dekkende cijfers over het effect van een baan in het po op studievoortgang. Wel is onderzoek gedaan naar lerarenopleidingen aan de Hogeschool Rotterdam.¹⁶ In het onderzoek zijn 132 voltijdstudenten van 13 lerarenopleidingen, waaronder de pabo, bevestigd naar hun studievoortgang en het aantal uren dat ze per semester besteedden aan stage en aan betaald werk binnen en buiten het onderwijs. Uit het onderzoek blijkt dat studenten met een betaalde baan in het onderwijs meer studiepunten behaalden dan studenten zonder betaalde baan. Dat gold niet voor studenten die meer tijd aan hun stage besteedden of een baan buiten het onderwijs hadden.

Geïnterviewde studenten gemotiveerd door hun baan in het po

De vier geïnterviewde pabostudenten kunnen niet eenduidig aangeven of hun baan in het po van invloed is op hun studieduur. Sommigen hebben wel studievertraging, maar dat is het gevolg van allerlei keuzes en ligt niet vanzelfsprekend aan het werk in het po. De studie gaat de studenten gevoelsmatig wel beter af, omdat ze in de praktijk al veel leren wat ze op de opleiding kunnen gebruiken. Ook geeft de baan hen zelfvertrouwen en weten ze beter wie ze zijn als leraar. Werken is volgens een van de studenten anders dan een stage, omdat je als werknemer zelfstandiger bent en minder de instructies van je mentor volgt.

Desgevraagd geven de studenten aan dat ze door hun baan in het po meer gemotiveerd zijn voor hun studie. Ze weten door deze werkervaring dat ze erg graag voor de klas willen staan, wat motivatie geeft om de pabo af te maken. Wel zeggen ze door hun baan minder gemotiveerd te zijn om verslagen te schrijven voor de pabo: ze zien dat deze verslagen weinig bijdragen aan de praktijk.

Ook aan de schoolleider, schoolopleider en coach is gevraagd welke effecten zij zien van het werk op de studie van de studenten. Volgens hen voelen de studenten zich op school gezien en gehoord, en maken ze echt deel uit van het team. Dit draagt volgens de geïnterviewden bij aan hun motivatie om de opleiding succesvol af te ronden. De praktijkervaring speelt daarbij een cruciale rol: in het werkveld leren ze immers het meest. Mogelijke studievertraging zien de geïnterviewden als nadeel. Ook zien ze dat balans tussen werk, studie en vrije tijd voor de studenten soms lastig te vinden en vast te houden is. Daarom is het belangrijk de studenten niet te snel voor te veel in te zetten.

2.3 De werkzaamheden van pabostudenten

In deze paragraaf gaan we in op de werkzaamheden die pabostudenten volgens de geïnterviewden tijdens hun werk op school uitvoeren.

¹⁶ Dekker, Chong, Schippers en Van Schooten (2021). *The Right Job Pays; Effects of Work on the Study Progress of Pre-service Teachers*. SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3848452>.

Breed scala aan werkzaamheden

De vier pabostudenten voeren bij hun baan in het po al een breed scala aan werkzaamheden uit die nauw aansluiten bij het takenpakket van een leraar. Zo staan ze zelfstandig voor de groep, hebben ze contact met ouders, voeren oudergesprekken (samen met een duo-collega), schrijven rapporten en wonen studiedagen en teambijeenkomsten bij. Daarnaast bereiden ze lessen voor en zijn ze nauw betrokken bij de dagelijkse gang van zaken in hun klas.

Hoewel ze officieel nog niet volledig bevoegd zijn, geven de vier studenten aan dat ze door collega's niet als onbevoegd worden gezien. Ze mogen aan alles meedoen, maar voelen geen druk om dit te doen. In de praktijk werken de vier studenten onder de eindverantwoordelijkheid van een bevoegde collega, wat volgens hen ruimte biedt om te leren zonder direct alle verantwoordelijkheid te dragen. Deze ruimte wordt als erg prettig ervaren. De collega die de eindverantwoordelijkheid voor de klas heeft, is er niet altijd bij als de student voor de klas staat. Het wisselt hoe vaak en van wie (leraar of intern begeleider) de studenten feedback of een lesobservatie ontvangen. Naast de lesgevende taken worden sommige studenten ingezet om kleine groepen te begeleiden of voor zorgetaken.

De vier studenten geven aan dat ze veel hulp en begeleiding krijgen. Bijvoorbeeld een (dagelijkse) vraagbaak, lesbezoek, observeren, samen lessen voorbereiden. Begeleiding kan komen vanuit mentoren, maatjes, coaches, leidinggevendenden, intern begeleiders en schoolopleiders.

De geïnterviewde schoolleider, schoolopleider en coach bevestigen dat de pabostudenten op de scholen vooral worden ingezet voor lesgevende taken, met name in de onder- en middenbouw. Ze geven zelfstandig of samen met een collega les. Daarbij worden ze grotendeels vrijgesteld van aanvullende taken zoals administratie, evenementen organiseren of overleggen bijwonen, zodat ze zich kunnen richten op hun ontwikkeling als leraar. Volgens de geïnterviewden zijn de pabostudenten grotendeels voldoende toegerust voor het werk dat ze doen. Als de school ziet dat het nog niet blijkt te gaan, wordt het aantal taken verminderd, zodat de focus bij lesgeven ligt.

2.4 Voorwaarden voor succesvolle inzet

Ten slotte gaan we in op wat geïnterviewden zien als voorwaarden voor succesvolle inzet van pabostudenten.

Collega's: veel uitleg, begeleiding en onderdeel uitmaken van het team

De vier pabostudenten hebben van collega's nodig dat ze: veel uitleg geven, een vraagbaak vormen, begrip tonen voor het feit dat de student nog veel moet leren, de studenten zich welkom laten voelen en dat ze hen serieus nemen binnen het team.

De schoolleider, schoolopleider en coach zien de collega's als het dagelijkse vangnet voor de studerende collega. Het is volgens hen belangrijk dat collega's tijd en aandacht hebben voor de begeleiding, de studenten actief op sleeptouw nemen en hen waar nodig beschermen tegen overbelasting. Er moet begrip zijn voor de positie van de student: ze moeten nog veel leren. Tijdens de les kan een mentor (of een andere begeleider) waar nodig inspringen.

Leidinggevende: begrip voor prioriteit studie, betrokkenheid en uitgesproken vertrouwen

De vier studenten hebben van de leidinggevende nodig dat diegene benaderbaar is voor vragen, begrip heeft voor de prioritering van studie boven werk, regelmatig incheckt en flexibiliteit toont.

De schoolleider, schoolopleider en coach vinden dat de leidinggevende een belangrijke rol speelt in het succes van pabostudenten als werknemer in het po. Uitgesproken vertrouwen is volgens hen belangrijk: studenten moeten voelen dat ze gezien en serieus genomen worden. Regelmatige check-ins, het gesprek aangaan over hun plek in het team, hun behoeften en de gewenste begeleiding dragen bij aan hun professionele groei. Daarnaast is het belangrijk dat leidinggevers duidelijke informatie geven over wat er mogelijk is, hoe zaken administratief geregeld moeten worden.

Student: motivatie, prioriteiten kunnen stellen en een actieve houding

De vier pabostudenten denken bij hun eigen rol vooral aan motivatie, inzet en doorzettingsvermogen. Weten waar je aan begint. Kunnen schakelen tussen werk en studie en hierbij focus kunnen blijven houden. Hard werken wordt gezien als essentieel voor succes in deze combinatie van leren en werken.

De schoolleider, schoolopleider en coach benoemen het vermogen om een goede balans te vinden tussen werk, studie en privé. Deze balans is belangrijk voor de energie van de student en het kunnen doorzetten van de studie en het werk. De werkende pabostudenten moeten volgens de schoolleiders kunnen prioriteren, verantwoordelijkheid nemen voor hun leerproces, initiatief tonen, meedoen in het team en een proactieve houding hebben. Het helpt de studenten ook als ze openstaan voor feedback, zo leren ze meer en halen ze meer uit hun studie en werk.

Bijlage

Selectiecriteria DUO-data

Selectie

- De studenten hebben nog geen lesbevoegdheid (basisonderwijs, of eerste/tweede graad) op peildatum 1 oktober en zijn geboren na 1 januari 1970 (i.v.m. beschikbaarheid diplomagegevens voor het bepalen van lesbevoegdheid).
- Het gaat om studenten die niet eerst begonnen zijn met werken in het onderwijs.
- De opleidingsvorm duaal studeren is weggelaten.
- Na het toepassen van deze selectiecriteria, is binnen deze groep studenten geanalyseerd welk aandeel werkzaam is als leraar of OOP/OBP in het po.

Dit betekent dat we de studenten voor het eerst op peilmoment 1 oktober in dat jaar terugvinden in beide bestanden, of ze zijn eerst begonnen op de pabo en zijn dan bijvoorbeeld een jaar later (1 oktober $t + 1$) in de gegevens van het onderwijspersoneel terug te vinden.

- De Inspectie van het Onderwijs houdt jaarlijks een lijst bij van alle opleidingen in het hoger onderwijs die zelfstandig opleiden tot een onderwijsbevoegdheid. De lijst van deze lerarenopleidingen wordt hier toegepast voor het selecteren van de pabo-opleidingen en om te bepalen of studenten al een eerdere lesbevoegdheid hebben gehaald.

Overige definities

- De selectie is op basis van de reguliere formatie. Bovenschools personeel wordt meegeteld.
- De gegevens hebben betrekking op onderwijsinstellingen mét leerlingen en gegevens van instellingen zonder leerlingen die vallen onder een bevoegd gezag van minimaal 1 instelling met leerlingen.

Kwaliteit van de gegevens

- De verantwoordelijkheid voor een actuele, betrouwbare en complete aanlevering van personeelsgegevens berust bij scholen (het bevoegd gezag). Omdat de gegevens voornamelijk gebaseerd zijn op de salarisadministratie, mag een hoge kwaliteit worden verondersteld. Dit is echter geen garantie.
- Elk jaar ontbreken van een of meer instellingen gegevens, omdat deze niet zijn geleverd. Er zal sprake zijn van een lichte onderschatting van het aantal pabo-studenten werkzaam in het po. De dekking is gelukkig meestal erg hoog (98%).

Dienstverband

- Bij meerdere dienstverbanden per persoon per brin zijn deze opgeteld bij de functie met de grootste betrekkingssomvang.

- In dit bestand staat het onderwijspersoneel uitgedrukt in aantal personen (zonder dubbeltellingen in de cellen).
- Stel dat iemand een functie als OP en een functie als OOP/OBP heeft, dan wordt deze persoon meegeteld bij beide functiecategorieën.

Aanstellingsomvang

- NB. De aantallen zijn eerst geaggregeerd op persoonsniveau (m.a.w. het gaat altijd om het totaal van de dienstverbanden van een bepaald persoon – op het niveau van de functiegroepen en voor het sectortotaal).
- Stel iemand heeft twee dienstverbanden (0.3 en 0.3 fte) als OP bij twee verschillende instellingen. Dat wordt deze persoon voor 0.6 fte meegenomen (bij OP en totaal).
- Stel iemand heeft een 0.3 fte dienstverband als OP en een 0.3 fte dienstverband als OOP bij twee verschillende instellingen. Dan wordt deze persoon voor 0.3 fte meegeteld bij OP, 0.3 fte bij OOP, en 0.6 fte bij het sectortotaal.

Alle resultaten in tabelvorm

Tabel 1 Uitval door selectiecriteria

Jaar	Aantal ingeschreven studenten pabo	Geboortjaar voor 1970	Eerdere lesbevoegdheid	Eerder werkzaam in het onderwijs (voor eerste jaar pabo)	Duaal student	SELECTIE pabo studenten
2016	20909	190	160	249	50	20260
2017	20830	207	177	278	77	20091
2018	21199	223	181	344	207	20244
2019	22562	305	177	529	386	21165
2020	26469	345	198	887	589	24450
2021	26679	319	241	1018	641	24460
2022	26998	251	206	1349	747	24445
2023	26680	187	186	1551	815	23941

Tabel 2 Aandeel pabostudenten werkzaam in po

Jaar	Aantal studenten pabo (volgens selectiecriteria)	Aantal pabostudenten werkzaam in po	Aandeel pabostudenten werkzaam in po
2016	20260	860	0,04
2017	20091	1109	0,06
2018	20244	1881	0,09
2019	21165	2486	0,12
2020	24450	2797	0,11
2021	24460	3959	0,16
2022	24445	4799	0,20

2023	23941	4796	0,20
------	-------	------	------

Tabel 3 Pabostudenten naar geslacht

Jaar	Pabostudenten werkzaam in po		Overige pabostudenten	
	Man	Vrouw	Man	Vrouw
2016	190	670	4233	15167
2017	230	879	4554	14428
2018	441	1440	4520	13843
2019	634	1852	4611	14068
2020	719	2078	5471	16182
2021	996	2963	5110	15391
2022	1174	3624	4824	14822
2023	1186	3609	4722	14423

Tabel 4 Pabostudenten naar leeftijd

Jaar	Leeftijdscategorie	Pabostudenten werkzaam in po		Overige pabostudenten	
		aantal	aandeel	aantal	aandeel
2016	jonger dan 20 jaar	28	0,03	6054	0,31
	van 20 tot 25 jaar	450	0,52	9989	0,51
	van 25 tot 30 jaar	245	0,28	2020	0,10
	van 30 tot 35 jaar	72	0,08	556	0,03
	van 35 tot 40 jaar	30	0,03	403	0,02
	40 jaar en ouder	35	0,04	378	0,02
2017	jonger dan 20 jaar	27	0,02	5933	0,31
	van 20 tot 25 jaar	548	0,49	9532	0,50
	van 25 tot 30 jaar	332	0,30	2005	0,11
	van 30 tot 35 jaar	107	0,10	586	0,03
	van 35 tot 40 jaar	43	0,04	446	0,02
	40 jaar en ouder	52	0,05	480	0,03
2018	jonger dan 20 jaar	44	0,02	6126	0,33
	van 20 tot 25 jaar	852	0,45	8807	0,48
	van 25 tot 30 jaar	560	0,30	1728	0,09
	van 30 tot 35 jaar	203	0,11	592	0,03
	van 35 tot 40 jaar	110	0,06	512	0,03
	40 jaar en ouder	112	0,06	598	0,03
2019	jonger dan 20 jaar	58	0,02	6363	0,34
	van 20 tot 25 jaar	1028	0,41	8675	0,46
	van 25 tot 30 jaar	684	0,28	1666	0,09
	van 30 tot 35 jaar	290	0,12	628	0,03

	van 35 tot 40 jaar	186	0,07	564	0,03
	40 jaar en ouder	240	0,10	783	0,04
2020	jonger dan 20 jaar	73	0,03	7624	0,35
	van 20 tot 25 jaar	1106	0,40	9736	0,45
	van 25 tot 30 jaar	669	0,24	1830	0,08
	van 30 tot 35 jaar	370	0,13	763	0,04
	van 35 tot 40 jaar	271	0,10	633	0,03
	40 jaar en ouder	308	0,11	1067	0,05
2021	jonger dan 20 jaar	134	0,03	7155	0,35
	van 20 tot 25 jaar	1486	0,38	9405	0,46
	van 25 tot 30 jaar	958	0,24	1631	0,08
	van 30 tot 35 jaar	516	0,13	718	0,04
	van 35 tot 40 jaar	339	0,09	591	0,03
	40 jaar en ouder	526	0,13	1001	0,05
2022	jonger dan 20 jaar	206	0,04	7179	0,37
	van 20 tot 25 jaar	1800	0,38	9247	0,47
	van 25 tot 30 jaar	1040	0,22	1415	0,07
	van 30 tot 35 jaar	587	0,12	508	0,03
	van 35 tot 40 jaar	460	0,10	473	0,02
	40 jaar en ouder	706	0,15	824	0,04
2023	jonger dan 20 jaar	255	0,05	7048	0,37
	van 20 tot 25 jaar	1822	0,38	9270	0,48
	van 25 tot 30 jaar	1002	0,21	1299	0,07
	van 30 tot 35 jaar	556	0,12	446	0,02
	van 35 tot 40 jaar	481	0,10	379	0,02
	40 jaar en ouder	680	0,14	703	0,04

Tabel 5 Pabostudenten naar verblijfsjaar in de opleiding

Jaar	Verblijfsjaar in de opleiding	Pabostudenten werkzaam in po		Overige pabostudenten	
		aantal	aandeel	aantal	aandeel
2016	Eerste verblijfsjaar	43	0,05	5415	0,28
	Tweede verblijfsjaar	52	0,06	3730	0,19
	Derde verblijfsjaar	98	0,11	4076	0,21
	Vierde verblijfsjaar	194	0,23	3387	0,17
	Vijf jaar en langer	473	0,55	2792	0,14
2017	Eerste verblijfsjaar	64	0,06	5613	0,30
	Tweede verblijfsjaar	79	0,07	3982	0,21
	Derde verblijfsjaar	104	0,09	3156	0,17
	Vierde verblijfsjaar	226	0,20	3526	0,19

	Vijf jaar en langer	636	0,57	2705	0,14
2018	Eerste verblijfsjaar	163	0,09	6139	0,33
	Tweede verblijfsjaar	196	0,10	4008	0,22
	Derde verblijfsjaar	183	0,10	3315	0,18
	Vierde verblijfsjaar	335	0,18	2577	0,14
	Vijf jaar en langer	1004	0,53	2324	0,13
2019	Eerste verblijfsjaar	223	0,09	6467	0,35
	Tweede verblijfsjaar	352	0,14	4373	0,23
	Derde verblijfsjaar	338	0,14	3300	0,18
	Vierde verblijfsjaar	499	0,20	2617	0,14
	Vijf jaar en langer	1074	0,43	1922	0,10
2020	Eerste verblijfsjaar	264	0,09	8562	0,40
	Tweede verblijfsjaar	413	0,15	4923	0,23
	Derde verblijfsjaar	477	0,17	3701	0,17
	Vierde verblijfsjaar	586	0,21	2641	0,12
	Vijf jaar en langer	1057	0,38	1826	0,08
2021	Eerste verblijfsjaar	425	0,11	6646	0,32
	Tweede verblijfsjaar	734	0,19	5649	0,28
	Derde verblijfsjaar	671	0,17	3768	0,18
	Vierde verblijfsjaar	808	0,20	2792	0,14
	Vijf jaar en langer	1321	0,33	1646	0,08
2022	Eerste verblijfsjaar	473	0,10	6565	0,33
	Tweede verblijfsjaar	755	0,16	4399	0,22
	Derde verblijfsjaar	953	0,20	4225	0,22
	Vierde verblijfsjaar	960	0,20	2812	0,14
	Vijf jaar en langer	1658	0,35	1645	0,08
2023	Eerste verblijfsjaar	384	0,08	6534	0,34
	Tweede verblijfsjaar	734	0,15	4091	0,21
	Derde verblijfsjaar	837	0,17	3299	0,17
	Vierde verblijfsjaar	1023	0,21	3287	0,17
	Vijf jaar en langer	1818	0,38	1934	0,10

Tabel 6 Pabostudenten naar hoogste vooropleiding (voor HO)

Jaar	Hoogste vooropleiding (voor ho)	Pabostudenten werkzaam in po		Overige pabostudenten	
		aantal	aandeel	aantal	aandeel
2016	havo	365	0,42	10478	0,54
	vwo	114	0,13	3243	0,17
	mbo	351	0,41	5253	0,27
	overig	30	0,03	426	0,02
2017	havo	468	0,42	10243	0,54
	vwo	168	0,15	3250	0,17

2018	mbo	430	0,39	5050	0,27
	overig	43	0,04	439	0,02
	havo	797	0,42	9981	0,54
	vwo	290	0,15	3215	0,18
	mbo	707	0,38	4704	0,26
2019	overig	87	0,05	463	0,03
	havo	987	0,40	10147	0,54
	vwo	420	0,17	3283	0,18
	mbo	954	0,38	4708	0,25
	overig	125	0,05	541	0,03
2020	havo	1080	0,39	11576	0,53
	vwo	436	0,16	3573	0,17
	mbo	1109	0,40	5778	0,27
	overig	172	0,06	726	0,03
	havo	1537	0,39	11027	0,54
2021	vwo	667	0,17	3384	0,17
	mbo	1506	0,38	5419	0,26
	overig	249	0,06	671	0,03
	havo	1863	0,39	10680	0,54
	vwo	753	0,16	3189	0,16
2022	mbo	1857	0,39	5244	0,27
	overig	326	0,07	533	0,03
	havo	1837	0,38	10421	0,54
	vwo	729	0,15	3108	0,16
	mbo	1925	0,40	5167	0,27
2023	overig	305	0,06	449	0,02

Tabel 7 Verdeling naar functiecategorie

Jaar	Pabo studenten werkzaam in po	OP		OOP/OBP		OOP		OBP	
		aantal	aandeel	aantal	aandeel	aantal	aandeel	aantal	aandeel
2016	860	64	0,07	796	0,93	761	0,88	35	0,04
2017	1109	112	0,10	997	0,90	979	0,88	19	0,02
2018	1881	133	0,07	1752	0,93	1707	0,91	46	0,02
2019	2486	246	0,10	2245	0,90	2202	0,89	44	0,02
2020	2797	288	0,10	2512	0,90	2436	0,87	80	0,03
2021	3959	413	0,10	3550	0,90	3400	0,86	151	0,04
2022	4799	589	0,12	4217	0,88	4078	0,85	141	0,03
2023	4796	680	0,14	4121	0,86	3924	0,82	198	0,04

Tabel 8 Pabostudenten naar opleidingsvorm

Jaar	Pabostudenten werkzaam in po		Overige pabostudenten	
	Voltijd	Deeltijd	Voltijd	Deeltijd
2016	565	295	17073	2327
2017	726	383	16538	2444
2018	1113	768	15863	2500
2019	1311	1175	15920	2759
2020	1275	1522	17986	3667
2021	1651	2308	17147	3354
2022	1877	2922	16970	2676
2023	1919	2877	16619	2526

Tabel 9 Pabostudenten naar aard dienstverband

Aard dienstverband				
Jaar	Pabostudenten werkzaam in po	Aantal personen met een vast dienstverband	Aantal personen met een tijdelijk dienstverband	Aandeel tijdelijk
2016	860	127	733	0,85
2017	1109	139	971	0,88
2018	1881	237	1646	0,88
2019	2486	472	2017	0,81
2020	2797	707	2101	0,75
2021	3959	903	3066	0,77
2022	4799	1139	3671	0,76
2023	4796	1316	3494	0,73

Tabel 10 Regio's met grootste aandeel van pabostudenten in de totale personeelsomvang (OP en OOP/OBP) van een regio (top 5 per jaar)

2016		2017	
Regio	Aandeel pabostudenten	Regio	Aandeel pabostudenten
37 Den Haag	0,014	39 Almere	0,017
6 IJssel en Vecht	0,014	35 Amsterdam	0,017
15 Flevoland excl. Almere	0,010	37 Den Haag	0,016
9 Stedendriehoek	0,010	22 Haaglanden excl. Den Haag	0,014

39 Almere	0,010	6 IJssel en Vecht	0,012
2018		2019	
Regio	Aandeel pabostudenten	Regio	Aandeel pabostudenten
39 Almere	0,028	39 Almere	0,029
37 Den Haag	0,025	37 Den Haag	0,028
35 Amsterdam	0,022	18 Utrecht-Midden excl. Utrecht	0,027
22 Haaglanden excl. Den Haag	0,021	36 Rotterdam	0,026
15 Flevoland excl. Almere	0,020	35 Amsterdam	0,026
2020		2021	
Regio	Aandeel pabostudenten	Regio	Aandeel pabostudenten
39 Almere	0,035	39 Almere	0,045
37 Den Haag	0,030	18 Utrecht-Midden excl. Utrecht	0,042
18 Utrecht-Midden excl. Utrecht	0,028	37 Den Haag	0,042
35 Amsterdam	0,028	38 Utrecht	0,040
15 Flevoland excl. Almere	0,028	22 Haaglanden excl. Den Haag	0,033
2022		2023	
Regio	Aandeel pabostudenten	Regio	Aandeel pabostudenten
39 Almere	0,045	39 Almere	0,046
37 Den Haag	0,042	22 Haaglanden excl. Den Haag	0,041
18 Utrecht-Midden excl. Utrecht	0,040	18 Utrecht-Midden excl. Utrecht	0,040
22 Haaglanden excl. Den Haag	0,040	37 Den Haag	0,040
16 Gooi & Vechtstreek	0,039	23 Rijnmond excl, Rotterdam	0,040

Contact

Postadres

Postbus 556

2501 CN Den Haag

Bezoekadres

Lange Voorhout 13

2514 EA Den Haag

T 070 376 57 70

www.arbeidsmarktplatformpo.nl

info@arbeidsmarktplatformpo.nl